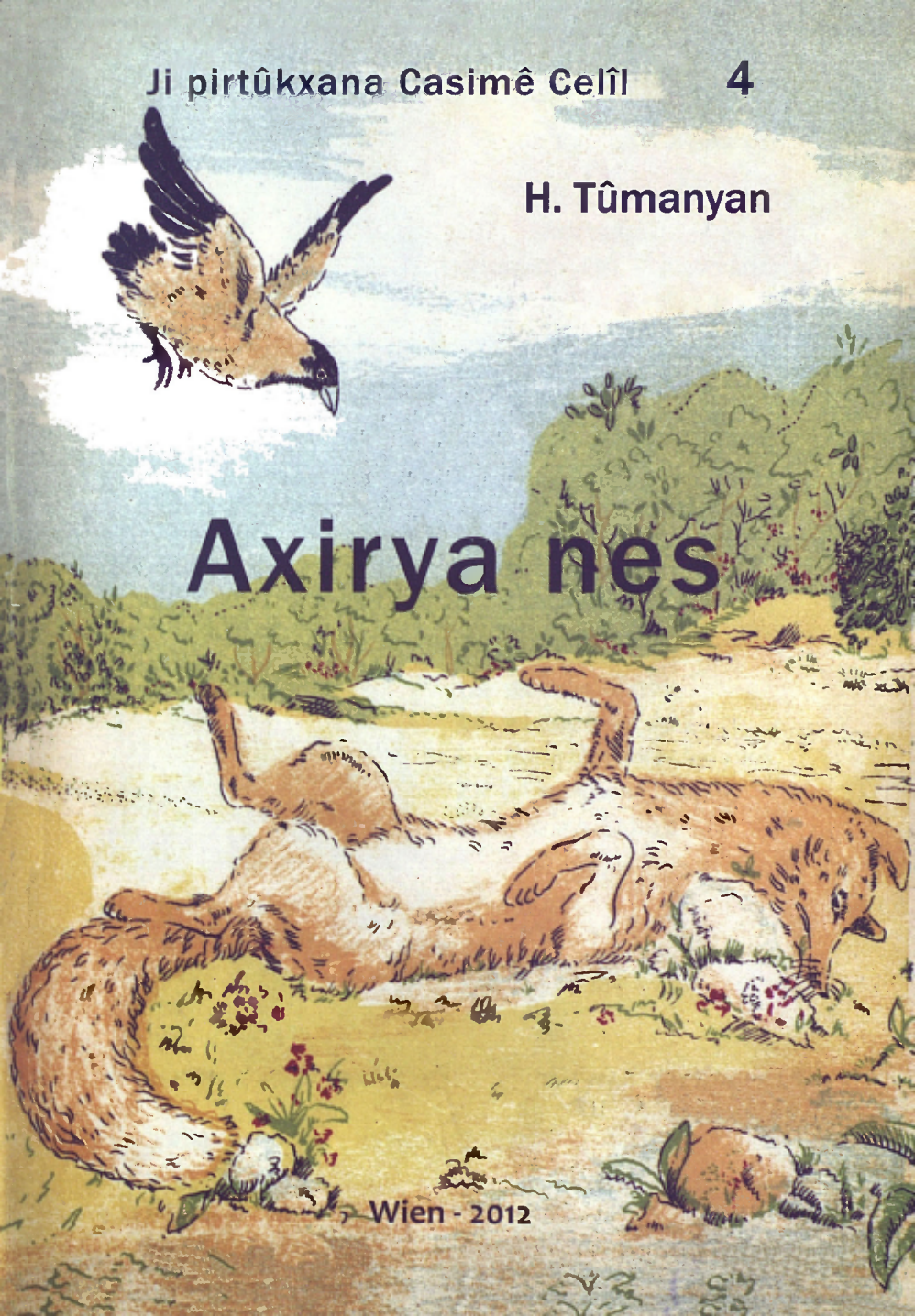

Ji pirtûkxana Casimê Celîl 4

H. Tûmanyar

Axirya nes

Wien - 2012

Çapkîr — Înstîtûta kurdzanîyê - Wien (IKW)

H. Tûmanyân: Axirya nes

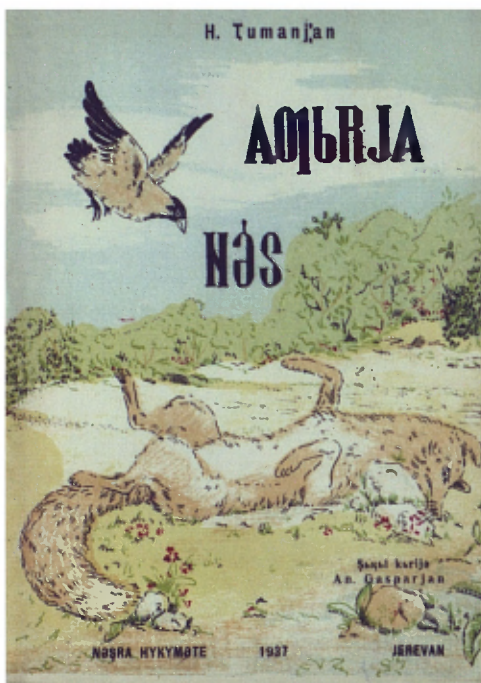
Werger — *Casimê Celîl*

Nîgar — *An. Gasparyan*

Weşana pêşîn — 1937 Rewan

Karê kompyûtêrê — *Lûsîka Gêrman*

Mîzanpaj — *Cemal Celîl (Alionis)*

ISBN 3 - 902185 - 25 - 2

H. Tûmanyar

Axirya nes

Werger Casimê Celîl

Wien - 2012

Çiyak dibe,
Li wî çiyayî darek,
Li wî darî qelişek,
Li wê qeliştokê
hêlûnek,
Li hêlûnêda sê cûcîk,

Û ser wana kikûk.
– Kikû, kikû, hûn kikûyê min,
Kengê hûnê per û besk bin,
Bifirin, herin,
Bi hev şabin...

Kilam digot kikûya dê,
Û nişkêva rûvî hat:
– Got, eva çiyayê mine,
Li ser dar qeliştok heye,
Li qeliştokê hêlûnek,
Ev kîyê hatiye?
Bûye xweyî bi dizî?
Way tu kikû, bê aqil kikû,

Çend cûcûkê te biçûk
hene?

– Sê cûcûkê min, rûvî axa, –
Sê cûcîk ezê nîşanî te dim.

– Û nabêjî tu bê şerm,
Yekê tu bişîne cem min xulam
Zûke yekê bavêje berjêr,
Yanê na baltê min wa tujkirîye,
Ezê herim bînim,
Dar bibirim...
– Wey tu nebire,
Xwedê hiz bikî,
Awa ev yek
Bive xwera xulam,
Tenê usa,
Kokbirî nekî me,
Hêlûn bi cî,
Bi qebîlî tamam.
Reca kir kikûya dê,
Ji cûcûka yekê avîte berjêr,
Rûvî hilda û cû.
Way, way, tu-tu,
Kikûya mine delal
Kîjan çîyayê reş?
Kîjan mêşeda?
Bin kîjan belgîda,
Unda bûyî tu tenê?

Way, way, tu-tu,
Kikûya mine belengaz...
Digirîya kikûya dê,
nişkêva him,
Rûvî pajda vegerîya.
– Eva çiyayê mine,

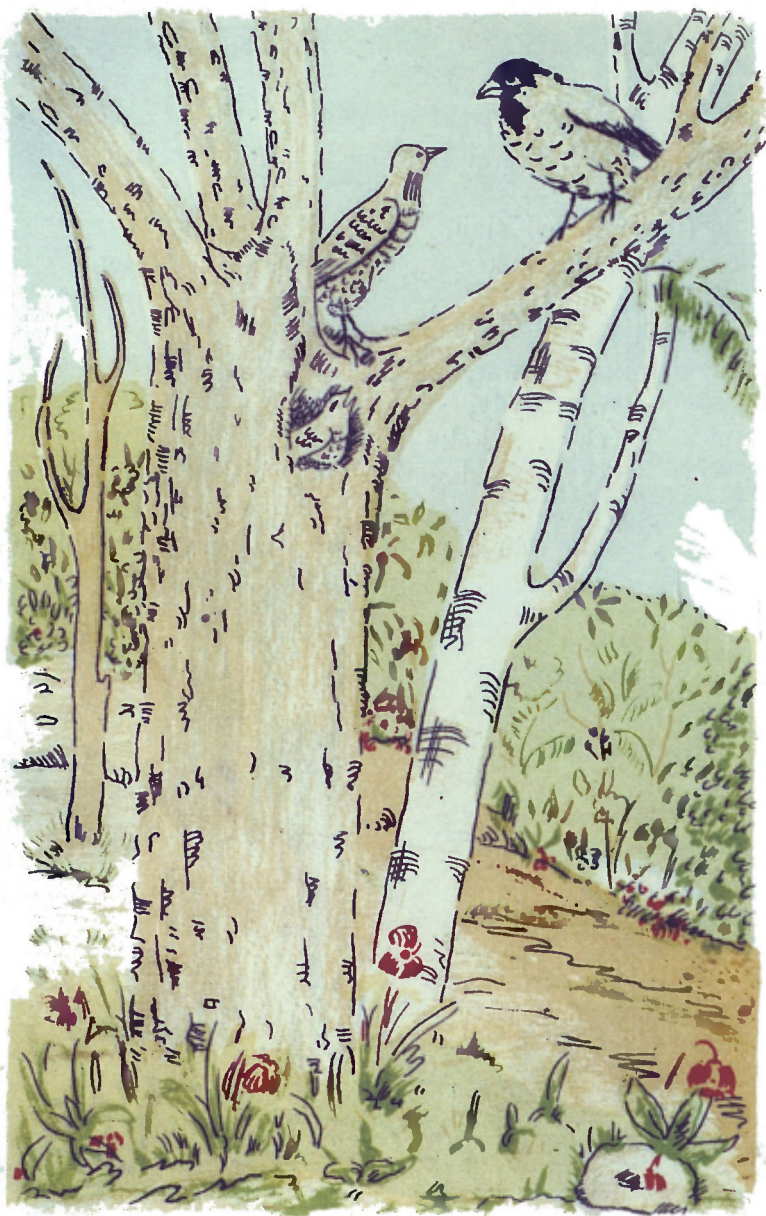
Eva darê mine,
Ser dar qeliştoker heye,
Li qeliştokê hêlûnek,
Eva kêye hatîye?
Bûye xweyî bi dizî.
Ax, tu kikû, bê aqil kikû,
Çend cûcûkê te biçûk
hene?
– Du cûcûk rûvî axa,
– Du cûcîk ezê nîşanî te
dim.

- Ax, dil neqenc, tu diz,
Çi qewmîye, du hev cûcûk.
Çi dixwezî vira bi zor
Hildî tu bi kikûyê xweva?
Bavêje zûtirê yekê berjêr,
Yanê na, baltê min wa tûjkirîye,
Ezê herim bînim,
Dar bibirim...
- Way, nebire
Xwedê hiz bikî,
Evê jî hilde bive.

A watercolor illustration of a landscape. In the upper right, a bird with dark wings and a white body is in flight against a blue sky with a white cloud. The middle ground shows a body of water with a small boat and a dark, leafy tree on the right bank. The foreground is a grassy field with a few red flowers and a large rock. The overall style is soft and painterly.

Û bihêle rihet,
Cûcûka paşîn
Bimîne cem min...
Reca kir kikûya dê û cûcûka dûda ji avîte
berjêr, rûvî eva ji hilda û bir.
Way-way, way-way,
Bona çi
Hatin li evî çîyayî,
Min hêlûn çêkir,
Cûcûk derxist...
Rûvî hat,
Bir û xwer,

Dudu, dudu
Kikû... kikû...
Kikûya dê digirîya.
Wê sihetê-ga-ga-ga, qarqarek derbaz dibû li
wan dera.
Bihîst dengê girîna kikûyê
Usa dilxirab û pirçûkirî.
– Çima digirî, xûşka kikû?
– Çawa negrîm, ay xinamî,
Rûvî hat, ew dilmirî,
Li serê min wa tişt anî,
Cûcûkê min bir û xwar.
– Wî, çevê min, kikûya bêaqil,
Çawa neheq hatî xapandinê tu,
Ji gilîyê rûvîyê nes.
Çawa çîyayê mine dibêje ew.
Kê çîya daye wî mirdarî?
Çîya bona me her yekîye...
Kî dihêle rabe ew?
Bê bive xweyê çîya temam,
Navê baltê tûjkirî bide,
Evî, ewî wa bixapîne?
Û yekî îro, yê dinê duhu,
Cûcika bive, buxe yek-yek...

Kula reş be ku birîye,
Kê daye wî baltê tûjkirî?
Carekê jî ku bê, te bide tirsê,
Netirse, bajo, bira here,
Qarqar wa got û firî çû,
Dîsa rûvî hat,
– Eva çîyayê mine,
Eva darê mine...
Ancax gotibû, kikû ji hêlûnê serê xwe derxist,
– Derew dikî, tu derewîn,
Beyanîya bêîsaf, netêr.
Kê daye te li vandra çîya?
Çîya bona me gişkaye,
Çi tu hatî, derewîn bûyî xweyî,
Ez jî bêaqil, min tirê rastî,
Cûcîkê xwe min daye te...
Bicenime, here tu rûvîyê nes,
Bese çiqas te derew kirîye,
Niha ez zanim, natirsim diha,
Baltê te tune, ku dar bibirî.
– Kê tera got,
– Qarqarkê got?
– Qarqark? Pak.

Û ser qarqarkê hêrsbûyî rûvî poçka xwe kişand,
dûr çû, çû deşteke, xwe mirar bûyî danî, xwe avîte
erdê, giva mirar bûye, qarqar jî zانبû kû rast mirar
bûye, firî û hat ser peya bû, wekî çevê wî derxe, rûvî
hef kir û nişkêva girt.

- Qa-qa,- qa,-qa,

Rûvî axa...

– Wey tu ziman nes, şerdar,
Çima kikuêra bêjî wa tu,
Wekî ku baltê min tune tûjkirî...
Baltê min tune? De niha bisekine....

– Wey, qurbana te,
Rûvî axa,
Min gotye, ez derew nakim,
Min ji hev derxe, min xav-xav buxe,
Ciza bide min, çi ku dixwezî,
Lê gilîyê minî paşin bibihê.
Li wî çiyayî, hema birbi û birb,
Tişteki minî usa veşartî heye,
Ku navînî tu li roja xweda,
Li çiya yan jî mêşada,
Bona çi ew bi tamam,
Xizne birize bin erdê?
Were em herin, derxin, bidim te,
Ewqas bûxî, awqas buxî...
Ku biqewume ez derewîn derêm,
Ez xwe vira hertim heme û heme,
Rûvî gotê: – Em herin, wekî ku
Hebe, zef baş, wekî ku tunebe,
Hemîn ezê te buxum.
Çûn.

Wextê firînê qarqar dîtibû, ku bin belgekîda
velezyaye kûçikekî gundîya, rûvî bir, bir, deranî

Rast ser wî belgî.

Wa got: – Bin evî belgîdane xizna min.

Rûvîyê birçî ser rast bû, kûçik banzda, ji qirkê
girt û danî bin xwe, rûvî xeniqand, dest bi xire-xira
rûvî bû,

– Ax ez.... ax ez....

Rûvîyê mûqat,

Nav qewimandinê

Bikevim wa...

Ax bêîsaf

Tu qarqarê reş...

– Çiqas jî muqat bî

Bona nes îro, yan sibê,

Ewe xizna min, rûvî axa

Qa, qa, qa, qa...

Qarqar cav da, firî û çû.

